

projekt: **projekt:polska**[®]

Deklaracja programowa Stowarzyszenia Projekt: Polska

Listopad 2012

Deklaracja programowa Stowarzyszenia Projekt: Polska

Cel ogólny

Misją Stowarzyszenia Projekt: Polska jest budowanie społecznego poparcia dla działań zmieniających Polskę w państwo sprawne, głęboko zintegrowane z Unią Europejską, gwarantujące szeroką wolność gospodarczą i warunki dla funkcjonowania otwartego społeczeństwa obywatelskiego. Projekt: Polska jest środowiskiem zrzeszającym osoby zainteresowane uczestnictwem w życiu społeczno-politycznym, które identyfikują się z poglądami liberalno-demokratycznymi. Organizacja współtworzy - poprzez udział w debacie publicznej oraz realizację projektów - nowoczesne państwo, którego filarami są:

- otwarte społeczeństwo,
- wolny rynek,
- demokracja uczestnicząca,
- sprawnie zarządzana sfera publiczna,
- integracja europejska,
- oparcie rozwoju na długofalowych strategiach i całościowym postrzeganiu państwa.

Uważamy, że tylko państwo, które realizuje powyższe idee, jest w stanie sprostać stojącym przed nim współczesnym wyzwaniom. Projekt: Polska to z jednej strony ogólnopolskie stowarzyszenie – demokratyczna organizacja członkowska otwarta dla każdego, która swój lokalny i ogólnopolski program realizuje dzięki sieci krajowych i zagranicznych kół lokalnych. Jest także fundacją, która przyciąga najlepszych specjalistów do współpracy nad konkretnymi rozwiązaniami dla Polski. W ramach Fundacji powstało Centrum Cyfrowe, które zajmuje się projektami dotyczącymi cyfryzacji państwa. Działalność Projektu: Polska uzupełnia klubokawiarnia "państwomiasto", która pełni funkcję niezależnego ośrodka wymiany myśli, centrum aktywności społecznej i kulturalnej otwartego na różne środowiska.

Gospodarka

Jesteśmy przekonani, że innowacje i inwestycje skuteczniej niż przez urzędników realizowane są przez przedsiębiorców i to oni stanowią motor trwałego rozwoju gospodarczego. Dlatego uważamy, że podstawowym celem polityki gospodarczej państwa powinno być tworzenie korzystnych uwarunkowań dla rozwoju przedsiębiorczości, przy zachowaniu dyscypliny finansów publicznych. Najważniejszy atut polskich przedsiębiorców w starciu z globalnymi konkurentami stanowią wykwalifikowani, wydajni i mobilni pracownicy. Utrzymanie konkurencyjności w tym zakresie wymaga wsparcia ze strony państwa w zakresie polityki fiskalnej, regulacji

rynku pracy i edukacji. Wysokie pozapłacowe koszty pracy są obecnie największą barierą rozwoju przedsiębiorczości w Polsce, ograniczają konkurencyjność przedsiębiorstw oraz sprzyjają ucieczce kapitału. Dlatego uważamy, że powinny one zostać obniżone. Jesteśmy przekonani, że przy silnie zakorzenionej kulturowo roli własności prywatnej, sektor publiczny nie powinien w Polsce stanowić więcej, niż 45% PKB, przy czym wskaźnik ten rozumiemy jako sumaryczną wartość realnego opodatkowania społeczeństwa. Za niewłaściwą uważamy politykę trwałego deficytu, która nie tylko jest przejawem braku odpowiedzialności wobec przyszłych pokoleń, ale także ogranicza dostępność kapitału w postaci kredytów dla społeczeństwa i przedsiębiorstw. Opowiadamy się za przyjęciem regulacji na poziomie europejskim, które realnie wymuszają równowagę wydatków publicznych w długim okresie i konstruowanie budżetów z nadwyżką przychodów nad wydatkami w okresie dobrej koniunktury gospodarczej. System podatkowy powinien cechować się prostotą i przejrzystością, a także racjonalnością obciążeń. W tym kontekście największych zmian wymaga podatek VAT, w zakresie którego przepisy powinny zostać uproszczone, zaś sam podatek powinien być rozliczany metodą kasową. Uważamy, że sektor publiczny, z pomocą funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, powinien prowadzić politykę inwestycyjną budującą nowoczesną infrastrukturę dla świadczenia usług publicznych i funkcjonowania gospodarki oraz wspierającą, we współpracy z nauką, innowacje w polskich przedsiębiorstwach.

Państwo i obywatel

Opowiadamy się za budową neutralnego światopoglądowo państwa, zachowującego bezstronność wobec kultury, religii, przekonań i obyczajowości, o ile mieszczą się one w ramach demokratycznego państwa prawa. Uważamy, że państwo w zakresie regulacji nie powinno kierować się ideologią, lecz efektywnością stanowionych przepisów dla rozwiązywania problemów społecznych. Dlatego w takich aspektach jak aborcja, eutanazja oraz używki, zamiast prohibicji postulujemy zasadę regulacji oraz edukacji i poradnictwa dla osób zagrożonych lub dotkniętych tymi problemami. Jesteśmy przeciwni nadmiernej surowości przepisów. Tworzone prawo powinno być proste, zrozumiałe i umożliwiające jego skuteczną egzekucję.

Demografia

Polska staje przed wielkim wyzwaniem demograficznym, które zadecyduje o jej przyszłości społecznej i ekonomicznej. Starzenie się społeczeństwa wraz z niskim poziomem dzietności to poważne zagrożenie cywilizacyjne. Państwo powinno prowadzić zintegrowaną politykę demograficzną, na którą składają się: wsparcie dla rodzin ułatwiające podejmowania decyzji o posiadaniu dzieci, otwarcie na imigrantów oraz aktywizacja osób starszych. System opieki nad dziećmi powinien być na tyle dostępny i elastyczny, aby macierzyństwo nie oznaczało końca kariery zawodowej

rodziców. Kobiety i mężczyźni w równym stopniu powinni mieć możliwość korzystania ze świadczeń związanych z wychowywaniem dzieci.

Państwo powinno odpowiednio motywować prorodzinnych pracodawców.

Polska potrzebuje aktywnej polityki reimmigracyjnej oraz imigracyjnej. Dzięki systemowi informacji i doradztwa do Polski może wrócić kilkaset tysięcy młodych Polaków, którzy wyjechali po wejściu naszego kraju do Unii Europejskiej. Równocześnie poprzez racjonalną politykę imigracyjną Polska powinna otworzyć się na obywateli innych państw, gotowych na podjęcie legalnej pracy.

Państwo powinno dążyć do wydłużenia okresu aktywności zawodowej Polaków poprzez odpowiednią konstrukcję systemu emerytalnego.

Edukacja

Wyzwaniem nowoczesnej edukacji jest rozwijanie talentów i umiejętności oraz kształtowanie postaw współpracy, kreatywności i przedsiębiorczości. Sposób nauczania powinien kłaść nacisk nie na zapamiętywanie wiedzy encyklopedycznej, a zrozumienie procesów zachodzących w otoczeniu i umiejętność świadomego współuczestniczenia w nich.

Wymaga to stworzenia mechanizmu rozpoznawania i rozwoju, w tym poprzez zajęcia pozalekcyjne, uzdolnień uczniów. W późniejszych etapach procesu edukacji niezbędne jest silniejsze wsparcie poprzez doradztwo i możliwość zdobycia praktyki zawodowej, dzięki współpracy instytucji edukacyjnych z przedsiębiorstwami.

Jednocześnie potrzebne są zmiany w zasadach zatrudnienia nauczycieli, motywujące ich do rozwoju własnych kwalifikacji i premiujące zaangażowanie w sukcesy uczniów.

W celu lepszego dopasowania młodzieży do realiów rynku pracy, jak również skutecznego wykorzystania jej talentów, szczególny nacisk powinien zostać położony na rozwój nowoczesnego, uwzględniającego potrzeby gospodarki systemu szkolnictwa zawodowego.

Kultura

Popieramy reformę polityki kulturalnej państwa opartej na kreowaniu pozytywnych wartości, postaw i więzi społecznych, a nie wyłącznie kultywowaniu martyrologii. Wsparcie państwa dla kultury powinno być nakierowane na włączenie w jej obszar jak największej części społeczeństwa, przy jednoczesnej dbałości o zachowanie jakości artystycznej. Wsparcie to powinno odbywać się przy zachowaniu równego traktowania publicznych i prywatnych instytucji kultury, a także zostać uwolnione od bieżącej polityki. Jednym z warunków osiągnięcia tego celu jest stworzenie długofalowej strategii rozwoju oraz promocji kultury polskiej w kraju i poza jego granicami.

Media

Funkcjonowanie demokracji parlamentarnej nie jest możliwe bez silnych, niezależnych i zróżnicowanych światopoglądowo mediów. Kształtują one jakość debaty publicznej, wpływają na działanie rynku idei. Dlatego za konieczną uważamy reformę mediów publicznych tak, by zaczęły działać one w sposób gospodarny i wzbudzający zaufanie publiczne. Nie powinny konkurować z mediami komercyjnymi, lecz wypełniać tworzoną przez nie lukę w dostępie do treści związanych z kulturą, edukacją, publicystyką, debatą publiczną, czy też wiadomościami regionalnymi i lokalnymi. Tylko tak skonstruowane media publiczne mogą ograniczyć procesy tabloidyżacji oraz postępujący wzrost wpływu reklamodawców.

Niezbędne jest także stworzenie zasad równego dostępu do materiałów zgromadzonych w archiwach mediów publicznych. Zmiany w tym zakresie powinny zmierzać w kierunku uwalniania materiałów wytwarzanych za pieniądze publiczne w myśl idei domeny publicznej realizowanej w oparciu o nowoczesne technologie.

Postulujemy zmianę ustawy Prawo Prasowe, która w nowym brzmieniu powinna ujednoczyć etyczne i prawne standardy przekazu w mediach tradycyjnych i Internecie oraz unowocześnić przepisy dotyczące sprostowania i autoryzacji. Uważamy też, że słowa nie mogą być karane więzieniem. Konieczne jest stworzenie przestrzeni dla funkcjonowania w Polsce mediów obywatelskich, których definicja w polskim porządku prawnym powinna być zgodna z deklaracją Rady Europy z 11 lutego 2009 roku (niezależne od rządowych, komercyjnych czy religijnych instytucji, jak również partii politycznych, funkcjonujące na zasadach non-profit, oparte na współpracy wolontariuszy - członków społeczeństwa obywatelskiego w prowadzeniu i zarządzaniu, działające na rzecz społeczeństwa obywatelskiego i społeczności, której służą, są własnością i przed którą odpowiadają, angażujące się w aktywizację przedstawicieli różnych grup społecznych oraz międzykulturowy dialog).

Polska Cyfrowa

Budowanie kreatywnego społeczeństwa obywatelskiego, aktywnie zaangażowanego w życie publiczne, wymaga stworzenia systemu informacji wykorzystującego nowoczesne technologie, ułatwiającego kontakt z instytucjami publicznymi, umożliwiającego korzystanie z informacji i zasobów publicznych. Wykluczenie cyfrowe jest istotnym problem współczesnej Polski.

Uważamy, że obecny system prawa autorskiego jest nieprzystosowany do regulowania obiegu treści w środowisku cyfrowym, w którym zmieniły się warunki rozprowadzania i przetwarzania treści.

Zreformowany system prawa autorskiego powinien chronić interes publiczny katalizując powstawanie postaw twórczych, strzec interesów twórców, stymulując

rozwój przedsiębiorczości, wspierając możliwie szeroki dostęp do kultury, wiedzy i edukacji. Jesteśmy przeciwni zaostrzaniu obecnie istniejącego mechanizmu ochrony praw autorskich. Konieczna jest reforma obowiązującego systemu prawa autorskiego, która:

- rozwiąże problem dzieł osieroconych przez wprowadzenie obowiązku rejestracji utworów, których majątkowe prawa autorskie mają być chronione przez maksymalny, określony prawem czas,
- złagodzi restrykcje ograniczające twórczość,
- dostosuje przepisy do nowych technologii,
- uwzględni prawa podstawowe internautów.

Polityka miejska i samorząd

Miasta posiadają największą zdolność kreowania wzrostu gospodarczego i rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz świadczą o poziomie cywilizacyjnym kraju. Sukces Polski w ostatnich dwudziestu kilku latach jest w dużym stopniu pochodną szybkiego rozwoju miast i dowodzi, że samorzady lokalne potrafią skutecznie eliminować zagrożenia oraz efektywniej niż władze centralne wykonywać zadania publiczne. Popularność ruchów miejskich jest pozytywnym i cennym sygnałem zwiększonego zainteresowania mieszkańców sytuacją w ich miastach oraz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.

Dlatego Projekt:Polska popiera dążenia do zwiększenia decentralizacji zadań publicznych i do zapewnienia samorządom adekwatnego finansowania, a także opowiada się za poprawą sytuacji szczególnie w następujących dziedzinach:

- szybsze i skuteczniejsze wykorzystywanie mechanizmów planowania przestrzennego w celu zwalczania chaosu w przestrzeni publicznej oraz podniesienia standardów przestrzeni publicznej, które uważamy za równie ważne jak standardy ekonomiczne,
- zwiększenie roli mieszkańców w procesach decyzyjnych poprzez popularyzację idei partycypacji społecznej zarówno wśród mieszkańców, jak i po stronie władz, zwalczanie fasadowości partycypacji społecznej i wdrażanie idei budżetu partycypacyjnego,
- skuteczniejszy wpływ obywateli na władze samorządowe i zwiększenie bezpośredniej odpowiedzialności radnych przed wyborcami poprzez stwarzanie mechanizmów poprawiających dostępność wiedzy obywateli o działaniach władz i wiedzy władz o oczekiwaniach obywateli,
- stosowanie rozwiązań promujących zintegrowany transport publiczny.

Przeciwdziałanie dyskryminacji

Budowa nowoczesnego państwa nie jest możliwa bez stworzenia społecznej jedności. Sytuacja, w której część mieszkańców jest dyskryminowana ze względu na jakiegokolwiek - wrodzone lub nabyte – cechy, jest niepożądana nie tylko z etycznego, ale również z pragmatycznego punktu widzenia, gdyż nietolerancja obniża kapitał społeczny. Potrzebne są działania skierowane do polskich instytucji publicznych, pracodawców i społeczeństwa, nakierowane na zmianę stereotypów, oraz większe wyczulenie na przejawy wszelkich form dyskryminacji ze względu na płeć, orientację seksualną (tzw. osoby LGBT), wyznanie, narodowość i rasę.

Mimo prawnych zapisów o równouprawnieniu, kobiety w Polsce wciąż zarabiają mniej od mężczyzn i częściej są ofiarami przemocy. Państwo powinno aktywnie przeciwdziałać dyskryminacji ze względu na płeć poprzez kroki podejmowane między innymi w następujących obszarach: edukacja (wycofanie treści edukacyjnych w stereotypowy sposób przedstawiających role kobiet i mężczyzn), system informacji i zachęt dla przedsiębiorstw w zakresie nie-dyskryminacji i przywództwa kobiet oraz zapewnienie dostępnego i elastycznego systemu opieki nad małymi dziećmi.

Popieramy wprowadzenie instytucji związku partnerskiego jako dobrowolnego zobowiązania między dwojgiem ludzi tej samej lub odmiennej płci. Za istotne uważamy racjonalizowanie polityki wobec osób o tożsamości transpłciowej, mającej na celu ułatwienie im dokonanie wyboru własnej płciowości.

Potrzebny jest szereg zorganizowanych działań o charakterze integracyjno-informacyjnym skierowanych zarówno do obcokrajowców, jak również do społeczeństwa polskiego. Celem tych działań powinna być, z jednej strony, lepsza znajomość polskiego prawa przez cudzoziemców, z drugiej zaś zwalczanie stereotypów oraz postaw nieufności wobec ludzi odmiennego pochodzenia

Integracja Europejska i polityka zagraniczna

Popieramy głębszą integrację Unii Europejskiej na płaszczyźnie ekonomicznej i politycznej. Priorytetem reform UE powinno być pełne urzeczywistnienie idei wspólnego rynku opartego na zasadach wolności gospodarczej.

Popieramy również utworzenie unii bankowej oraz wprowadzenie zasady silniejszej odpowiedzialności państw członkowskich za dyscyplinę budżetową. Pełnego urzeczywistnienia wymaga idea wspólnego rynku, w szczególności w zakresie świadczenia usług (wdrożenie tzw. dyrektywy usługowej) oraz poprzez europejski system certyfikacji kompetencji zawodowych.

W najbliższym korzystnym momencie Polska powinna dołączyć również do grupy państw najsilniej zintegrowanych – strefy euro. Pod względem politycznym opowiadamy się za bardziej demokratycznym i elastycznym procesem podejmowania

decyzji w UE z rosnącymi kompetencjami dla Parlamentu Europejskiego oraz zwiększeniem racjonalizacji celów i metod działania administracji unijnej.

Najbliższy okres programowania budżetowego w UE (2014-2020) będzie dla Polski ostatnią szansą na szybkie nadrobienie - dzięki funduszom strukturalnym - dystansu dzielącego nas od Europy Zachodniej. Dlatego koncepcja wydatkowania środków unijnych musi zmierzać do osiągnięcia konkretnych celów rozwojowych, nie zaś jak najszybszego wydania pieniędzy na proste w realizacji projekty. Priorytetami powinny być: infrastruktura transportowa, w tym przede wszystkim poprawiająca mobilności pracowników, zrównoważony rozwój uwzględniający racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych oraz innowacje osiągnane dzięki współpracy z sektorem nauki. W kontekście nasilających się zjawisk globalizacyjnych, priorytetami służącymi wzmocnieniu gospodarczej i politycznej pozycji Polski na arenie międzynarodowej powinny być: rozwój programu Partnerstwa Wschodniego, współpraca z państwami dynamicznie rozwijającymi się (m.in. BRICS) oraz aktywne uczestnictwo w organizacjach międzynarodowych.